

Hjem > Landdistriktsmidler > 2013 > Reduceret dødelighed UDVIKL. > Viden om kodødelighed skal give resultater

Viden om kodødelighed skal give resultater

Uddannelsen af 14 dødelighedsspecialister sætter fokus på at analysere sig frem til den rette årsag til høj dødelighed på den enkelte bedrift.

Der er et ordsprog, der siger, at *hvis du fejler at forberede, så forbereder du at fejle*. Og heri kan svaret på, hvorfor det er så svært at få bugt med dødeligheden på nogle bedrifter, godt ligge. I hvert fald hvis du spørger specialdyrlægerne Esben Jakobsen og Erling Kristensen, der står i spidsen for uddannelsen af 14 DLBR-konsulenter, der skal blive specialister i at knække den forhøjede dødelighed.

"Rådgiverne er erfarne, og de er blevet vant til at skulle give svar og gerne hurtige svar. Ikke mindst i en tid hvor de i særlig grad føler ansvar for at skabe hurtig værdi for det timeforbrug, landmanden betaler for. Der er dog i meget høj grad behov for at stille spørgsmål – mange spørgsmål – inden løsningsmodellerne kastes på bordet. Når opgaven er forhøjet dødelighed er der oftest tale om komplekse problemstillinger, der forudsætter et stort grundlæggende arbejde – og analyse – før handlingsplaner overhovedet giver mening. Selv om det kan virke harmløst, så kan det forstyrre hele processen, hvis en rådgiver deler for rundhåndet ud af sine – i øvrigt velmente – standardråd om dette og hint," forklarer Esben Jakobsen.

Hans erfaring stammer fra et projekt i 2012, hvor de to specialdyrlæger kortlagde årsagerne til den forhøjede dødelighed. Samtidig kan landmanden have en forudindtaget holdning til, hvad dyrene dør af, som det kan være svært, som rådgiver, for alvor at sætte spørgsmålstegn ved.

"Der er ofte mange små ændringer, man kan foretage på en bedrift. Og det springer vores rådgivere ofte for hurtigt til at foreslå, for landmanden vil jo gerne have en handlekraftig rådgiver. Men vi skal huske at analysere situationen til bunds og stille os selv spørgsmålet: Dør koen af, at dette forhold på bedriften ikke følger forskriften? For hvis den ikke gør det, skal vores specialister ikke fokusere på det, når de skal sænke dødeligheden," siger Esben Jakobsen.

Motivation og proces

Kursisterne er nu halvt igennem uddannelsen, som afsluttes ultimo 2014. De er blevet undervist i analyse af datamateriale, klovlidelser, overgang til laktation og fodringsbaserede problemer. Men tilbage står to væsentlige områder.

"Vores analyse sidste år viste, at tre faktorer skal være til stede hos landmand, kvægbrugskonsulent og dyrlæge, for at dødeligheden på besætningen falder: Faglig viden, motivation og så ansvar for, at processen bliver fastholdt, indtil der foreligger resultater. Motivation og procesansvar er svært, for det har hverken kvægbrugskonsulenter eller dyrlæger lært på Landbohøjskolen, så det vil vi arbejde med i sidste halvdel af uddannelsen," forklarer Esben Jakobsen og Erling Kristensen.

Kompetencer på din bedrift

Men hvad kan man gøre som landmand, hvis man gerne vil sænke dødeligheden, men ikke aner hvordan? Ifølge de to specialdyrlæger er det først og fremmest landmandens ansvar at sørge for, at de nødvendige kompetencer er til stede i teamet omkring bedriften.

"Den faglige viden skal være til stede. Og så skal der være én, der tager ansvar for, at I holder fast, indtil I har nået jeres mål. Samtidig skal I finde ud af, hvad der motiverer jer til at sænke dødeligheden og så fokusere på det," lyder rådet.

Og så er systematik en afgørende faktor hos både landmand og rådgiver, hvis bedriftens dødelighedskurve skal knækkes.

"Landmanden skal evne at gøre det samme igen og igen på samme måde. Det er dér, resultaterne ligger. Og det gælder også for rådgiverens vedkommende. Hver eneste besætning skal analyseres, der skal vurderes data og vurderes køer igen og igen, indtil målet er nået, og køerne holder op med at dø," slår Esben Jakobsen fast.

Kommende specialister i dødelighed

Kristina Krogh Jensen, LandboNord

Jens Melgaard, LandboNord

Knud Jensen, LandboNord

Mette Fjordside, Heden og Fjorden

Bendt Bendtsen, Heden og Fjorden

Dorte Lyngby Larsen, Heden og Fjorden

Ulla Hansen, Centrovice

Marianne Dyreholt, Gefion

John Erik Jørgensen, Syddansk Kvæg

Søren Knudsen, Syddansk Kvæg

Bettina Hansen, Syddansk Kvæg

Gitte Wittorff, Bornholms Landbrug

Bodil Møllerup, Landbo Limfjord

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Kvægafgiftsfonden

Mælkeafgiftsfonden

Claus Larsen, Agri Nord

Læs også:

[Kodødeligheden er nu under fem pct.](#)

[Pas på stor spredning i huld](#)

[Brev om dødelighed](#)

Artiklen har været bragt i Kvæg nyt nr. 21 - 2103